

รายงานการติดตามประเมินผลความสำเร็จของ
โครงการพัฒนาศักยภาพประชาชนในการรู้เท่าทันสื่อ

โดย ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พิชิต ธิอิน

สาขาวิชานิติศาสตร์ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม

โครงการพัฒนาศักยภาพประชาชนในการรู้เท่าทันสื่อเป็นกิจกรรมผลิตและเผยแพร่สื่อสารคดีสั้นชุด “สารพันรู้ทันสื่อ” ความยาว 2 นาที ทั้งหมดจำนวน 96 ตอน ออกอากาศทางช่องอัมรินทร์ทีวี 34 ช่วงเวลา 06.00 – 08.00 น. ทุกวัน (จันทร์-อาทิตย์) และเผยแพร่ผ่านสื่อสังคมออนไลน์ (Youtube) ซึ่งสื่อดังกล่าวมีวัตถุประสงค์ในการผลิตและเผยแพร่เพื่อส่งเสริมสนับสนุนให้ประชาชนมีความรู้เท่าทันสื่อด้านกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ รวมทั้งเพื่อให้ประชาชนเกิดการตระหนักรู้และตื่นตัว ทำให้มีความปลอดภัยและสามารถป้องกันการถูกล่อลวงจากการรับสื่อด้านกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ได้

ทั้งนี้ รูปแบบการติดตามประเมินผลสำเร็จของโครงการดังกล่าวนี้ ได้ใช้หลักแนวคิดการประเมินและติดตามผลการผลิตและเผยแพร่สื่อทางนิเทศศาสตร์ โดยใช้วิธีการเชิงผสมผสาน (Mixed Method) ซึ่งมีทั้งการศึกษาเชิงปริมาณ (Quantitative Approach) และการศึกษาเชิงคุณภาพ (Qualitative Approach) โดยใช้กรอบแนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการเปิดรับสื่อ (Media Exposure) และทฤษฎีความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ทัศนคติ และพฤติกรรม (K-A-P) ในการวิเคราะห์ผลสำเร็จของโครงการ

สำหรับแนวทางการติดตามประเมินการผลิตและเผยแพร่สารคดีสั้นชุด “สารพันรู้ทันสื่อ” ให้มีความสำคัญกับการวัดและประเมินการรับรู้ (Awareness) การเข้าถึง (Reach) และการนำไปใช้ประโยชน์ (Implementation) ของกลุ่มเป้าหมายโครงการหรือผู้รับสารที่ประกอบไปด้วย กลุ่มผู้ประกอบการหรือเจ้าของสินค้า กลุ่มผู้ผลิตหรือเจ้าของสถานี กลุ่มผู้บริโภคหรือประชาชนทั่วไป และกลุ่มผู้พิการทางการได้ยินและการมองเห็น นอกจากนี้ยังได้ติดตามประเมินในส่วนที่เป็นบริบททั่วไปเกี่ยวกับการผลิตและเผยแพร่สื่อ ทั้งในมิติที่เป็นการวิเคราะห์เนื้อหา (Content) และมิติที่เป็นกระบวนการผลิตและเผยแพร่สื่อ (Process)

อนึ่ง การติดตามประเมินผลความสำเร็จของโครงการดังกล่าวนี้ ผู้ประเมินได้ดำเนินการตามขั้นตอนต่าง ๆ ทั้ง 8 ขั้นตอน ดังต่อไปนี้

ขั้นตอนที่ 1 : ผู้ประเมินได้ศึกษาภาพรวมของโครงการทั้งส่วนที่เป็นขอบเขตของงาน กระบวนการขั้นตอนการผลิตและเผยแพร่สื่อ และบทเนื้อหาสารคดีสั้นทุกตอน จำนวน 96 ตอน อย่างละเอียด

ขั้นตอนที่ 2 : ผู้ประเมินได้ทำการศึกษาเชิงคุณภาพด้วยเครื่องมือการสัมภาษณ์กลุ่มแบบเจาะจงและการสัมภาษณ์เชิงลึกกับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 20 คน

ขั้นตอนที่ 3 : ผู้ประเมินได้รวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพทั้งหมดเพื่อสร้างเครื่องมือการศึกษาเชิงปริมาณ ซึ่งหมายถึง แบบสอบถามออนไลน์ (Online Questionnaire)

ขั้นตอนที่ 4 : ผู้ประเมินได้ทำการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือเชิงปริมาณด้วยการวัดความเที่ยงและความน่าเชื่อถือ (Validity and Reliability) ของแบบสอบถามออนไลน์ โดยนำเครื่องมือดังกล่าวให้ผู้ทรงคุณวุฒิที่เป็นนักวิชาการด้านนิเทศศาสตร์ จำนวน 2 ท่าน ตรวจสอบและประเมินเครื่องมือแบบสอบถามออนไลน์

ขั้นตอนที่ 5 : ผู้ประเมินได้เก็บข้อมูลแบบสอบถามออนไลน์ร่วมกับทีมนักศึกษาผู้ช่วยของผู้ประเมินจำนวน 10 คน ลงเก็บข้อมูลตามจำนวนโควตาแต่ละกลุ่มตัวอย่างที่กำหนดไว้ในขอบเขตการดำเนินงานประเมินและติดตามผลของโครงการ

ขั้นตอนที่ 6 : ผู้ประเมินได้รวบรวมข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้มาด้วยวิธีการทางสถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Analysis)

ขั้นตอนที่ 7 : ผู้ประเมินได้นำผลการศึกษาทั้งผลการศึกษาเชิงคุณภาพและผลการศึกษาเชิงปริมาณมาวิเคราะห์ภาพรวมและตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลทั้ง 2 วิธี ด้วยวิธีการแบบสามเส้า เพื่อให้ได้ชุดข้อมูลหรือผลการศึกษาที่มีความน่าเชื่อถือและเป็นที่ยอมรับได้

ขั้นตอนที่ 8 : ผู้ประเมินได้สรุปและอภิปรายผลการศึกษาดังกล่าว เป็นเอกสารรายงานผลการติดตามประเมินผลความสำเร็จของโครงการ รวมทั้ง ได้มีข้อเสนอแนะสำหรับการดำเนินงานครั้งต่อไป

จากกรอบแนวคิดและขั้นตอนการดำเนินงานที่ผู้ประเมินได้ดำเนินการแล้วเสร็จเรียบร้อยแล้ว ขอเสนอรายงานการติดตามประเมินผลสำเร็จของโครงการพัฒนาศักยภาพประชาชนในการรู้เท่าทันสื่อตามรายละเอียดที่ปรากฏต่อไปนี้

รายงานผลการติดตามประเมินผลความสำเร็จของโครงการ

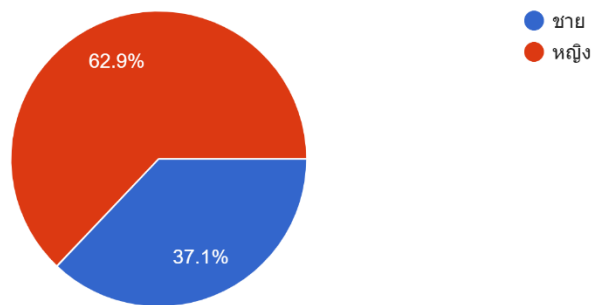
ผลการประเมินโครงการพัฒนาศักยภาพประชาชนในการรู้เท่าทันสื่อ รายการ “รู้ทันสารพันสื่อ” จาก Google Form (<https://forms.gle/t3D6aVkhmenyd9nE7>) มีผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด จำนวน 952 คน โดยแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ส่วน ได้แก่ ส่วนข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม มีข้อความ จำนวน 4 ข้อ ส่วนพฤติกรรม的开รับสื่อเพื่อชมรายการ “สารพันรู้ทันสื่อ” จำนวน 4 ข้อ และส่วนการประเมินผลการรับชมรายการ “สารพันรู้ทันสื่อ” จำนวน 9 ข้อ รายงานผลการประเมินได้ ดังนี้

ส่วนที่ 1 : ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม

(1) ข้อมูลเกี่ยวกับเพศ พบว่า จากจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด จำนวน 952 คน ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 599 คน คิดเป็นร้อยละ 62.9 และเป็นเพศชาย จำนวน 353 คน คิดเป็นร้อยละ 37.1

เพศ

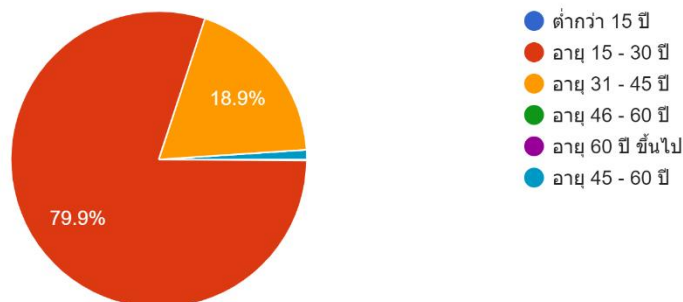
คำตอบ 952 ข้อ

(2) ข้อมูลเกี่ยวกับอายุ พบว่า จากจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด จำนวน 952 คน ส่วนใหญ่อายุ 15-30 ปี จำนวน 761 คน คิดเป็นร้อยละ 79.9 รองลงมาอายุ 31-45 ปี จำนวน 180 คน คิดเป็นร้อยละ 18.9 อายุ 46-60 ปี จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 1.1 และอายุ 60 ปีขึ้นไป จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 0.1 ตามลำดับ

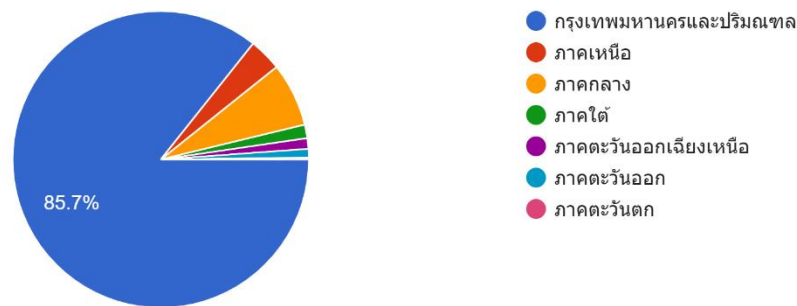
อายุ

คำตอบ 952 ข้อ

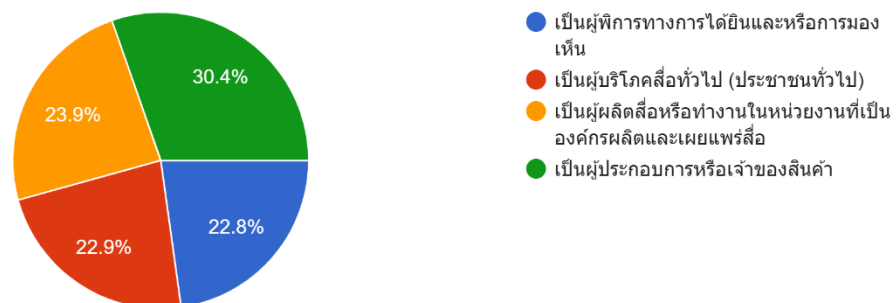
(3) ข้อมูลเกี่ยวกับภูมิฐานะ พบว่า จากจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด จำนวน 952 คน ส่วนใหญ่มีภูมิฐานะอยู่ในพื้นที่กรุงเทพมหานครและปริมณฑล จำนวน 816 คน คิดเป็นร้อยละ 85.7 รองลงมามีภูมิฐานะในพื้นที่ภาคกลาง จำนวน 66 คน คิดเป็นร้อยละ 6.9 มีภูมิฐานะในพื้นที่ภาคเหนือ จำนวน 34 คน คิดเป็นร้อยละ 3.6 มีภูมิฐานะในพื้นที่ภาคใต้ จำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 1.5 มีภูมิฐานะในพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 1.2 มีภูมิฐานะในพื้นที่ภาคตะวันออก จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 0.9 และมีภูมิฐานะในพื้นที่ภาคตะวันตก จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 0.2 ตามลำดับ

ภูมิฐานะ
คำตอบ 952 ข้อ

(4) ข้อมูลเกี่ยวกับสถานะ พบว่า จากจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด จำนวน 952 คน ส่วนใหญ่เป็นผู้ประกอบการหรือเจ้าของสินค้า จำนวน 289 คน คิดเป็นร้อยละ 30.4 รองลงมาเป็นผู้ผลิตสื่อหรือทำงานในหน่วยงานที่เป็นองค์กรผลิตและเผยแพร่สื่อ จำนวน 228 คน คิดเป็นร้อยละ 23.9 เป็นผู้บริโภคสื่อทั่วไปหรือประชาชนทั่วไป จำนวน 218 คน คิดเป็นร้อยละ 22.9 และเป็นผู้พิการทางการไต่สวนและการมองเห็น จำนวน 217 คน คิดเป็นร้อยละ 22.8 ตามลำดับ

สถานะ
คำตอบ 952 ข้อ

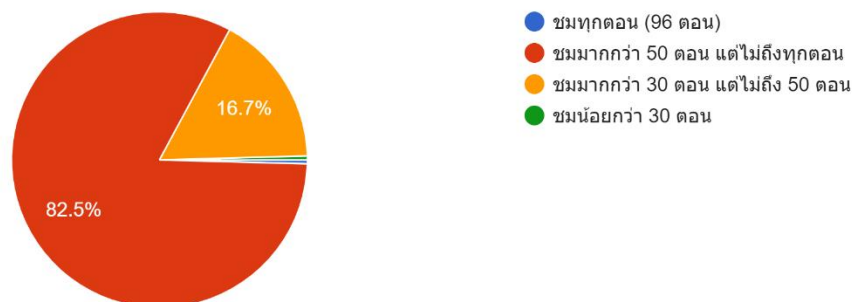

ทั้งนี้ ข้อมูลโดยสรุปเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า สัดส่วนของแต่ละข้อคำถามและข้อมูลที่ได้มีการกระจายตัวอย่างสม่ำเสมอซึ่งสอดคล้องกับหลักการสุ่มกลุ่มตัวอย่างที่ผู้ประเมินได้ออกแบบให้มีการสุ่มแบบกำหนดโควตาเพื่อจะได้ข้อมูลที่หลากหลายของแต่ละสถานะและลักษณะทางประชากรศาสตร์ที่แตกต่างกัน แม้ว่าสัดส่วนอาจไม่สมดุลอย่างพอดีแต่ทว่าสัดส่วนแต่ละข้อมูลที่ได้ยังอยู่ในระดับที่เป็นสมดุลปกติ อย่างไรก็ตาม จากหลักเกณฑ์และแนวทางการเก็บข้อมูลของผู้ประเมินมีคำถามคัดกรองเบื้องต้นก่อนนำไปสู่การเก็บข้อมูล คือ ผู้ตอบแบบสอบถามต้องเคยชมรายการ “สารพันรู้ทันสื่อ” มาก่อน หลักดังกล่าวนี้เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบกับข้อคำถามที่เป็นเพศ อายุ และภูมิลาเนา พบว่า เพศหญิงมีแนวโน้มการชมรายการมากกว่าเพศชาย ขณะที่กลุ่มผู้ชมรายการส่วนใหญ่จะเป็นช่วงวัยรุ่นถึงวัยทำงาน ได้แก่ ช่วงอายุ 15-30 ปี นอกจากนี้แล้วผู้ชมรายการส่วนใหญ่ยังเป็นคนในพื้นที่กรุงเทพมหานครและปริมณฑล ขณะที่ประชาชนในต่างจังหวัดมีอัตราการรับชมน้อย แต่ข้อมูลดังกล่าวสามารถอธิบายได้อีกแนวทางหนึ่ง คือ ผู้ประเมินเก็บข้อมูลในพื้นที่หลัก คือ กรุงเทพมหานครและปริมณฑล พื้นที่ต่างจังหวัดอาจมีการสุ่มเลือกไปถึงในระดับต่ำ ตัวเลขที่มีการกระจายอาจมาจากการกระจายผ่านสื่อสังคมออนไลน์เป็นหลัก

ส่วนที่ 2 : พฤติกรรมการเปิดรับสื่อรายการ “สารพันรู้ทันสื่อ”

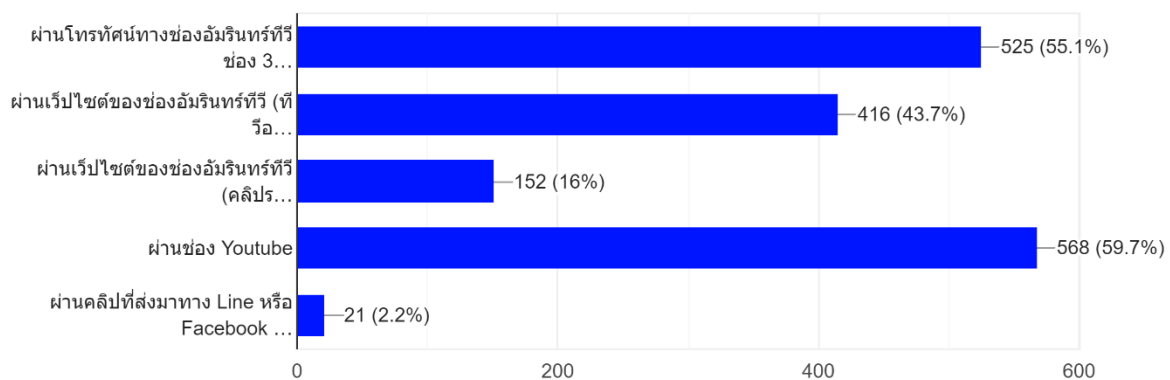
(1) ข้อมูลเกี่ยวกับความถี่ในการรับชมรายการ พบว่า จากจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด จำนวน 952 คน ส่วนใหญ่มีการรับชมมากกว่า 50 ตอน แต่ไม่ถึงกับรับชมทุกตอน จำนวน 785 คน คิดเป็นร้อยละ 82.5 รองลงมา มีการรับชมมากกว่า 30 ตอน แต่ไม่ถึง 50 ตอน จำนวน 159 คน คิดเป็นร้อยละ 16.7 มีการรับชมทุกตอน (96 ตอน) จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 0.4 และมีการรับชมน้อยกว่า 30 ตอน จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 0.4 ตามลำดับ

ท่านเคยชมรายการ "สารพันรู้ทันสื่อ" บ่อยแค่ไหน
คำตอบ 952 ข้อ

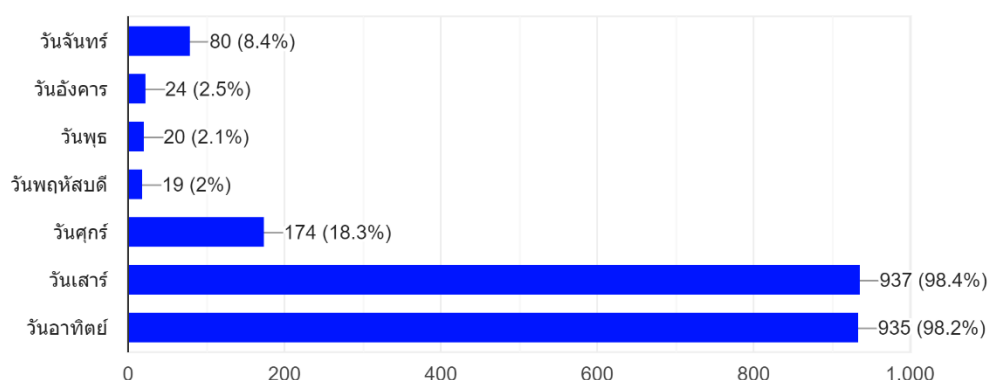
(2) ข้อมูลเกี่ยวกับช่องทางการรับชมรายการ พบว่า จากจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด จำนวน 952 คน ส่วนใหญ่มีการรับชมรายการผ่านช่อง Youtube จำนวน 568 คน คิดเป็นร้อยละ 59.7 รองลงมา มีการรับชมรายการผ่านโทรทัศน์ทางช่องอัมรินทร์ทีวี ช่อง 34 จำนวน 525 คน คิดเป็นร้อยละ 55.1 มีการรับชมรายการผ่านเว็บไซต์ของช่องอัมรินทร์ทีวี (ทีวีออนไลน์) จำนวน 416 คน คิดเป็นร้อยละ 43.7 มีการรับชมรายการผ่านเว็บไซต์ของช่องอัมรินทร์ทีวี (คลิปรายการในเว็บไซต์) จำนวน 152 คน คิดเป็นร้อยละ 16 และมีการรับชมรายการผ่านคลิปที่ส่งมาทาง Line หรือ Facebook จำนวน 21 คน คิดเป็นร้อยละ 2.2 ตามลำดับ

การชมรายการ "สารพันรู้ทันสื่อ" ท่านมักชมผ่านช่องทางใด
คำตอบ 952 ข้อ

(3) ข้อมูลเกี่ยวกับวันในการรับชมรายการ พบว่า จากจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด จำนวน 952 คน ส่วนใหญ่มีการรับชมรายการในวันเสาร์ จำนวน 937 คน คิดเป็นร้อยละ 98.4 รองลงมา มีการรับชมรายการในวันอาทิตย์ จำนวน 935 คน คิดเป็นร้อยละ 98.2 มีการรับชมรายการในวันศุกร์ จำนวน 174 คน คิดเป็นร้อยละ 18.3 มีการรับชมรายการในวันจันทร์ จำนวน 80 คน คิดเป็นร้อยละ 8.4 มีการรับชมรายการในวันอังคาร จำนวน 24 คน คิดเป็นร้อยละ 2.5 มีการรับชมรายการในวันพุธ จำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 2.1 และมีการรับชมรายการในวันพฤหัสบดี จำนวน 19 คน คิดเป็นร้อยละ 2 ตามลำดับ

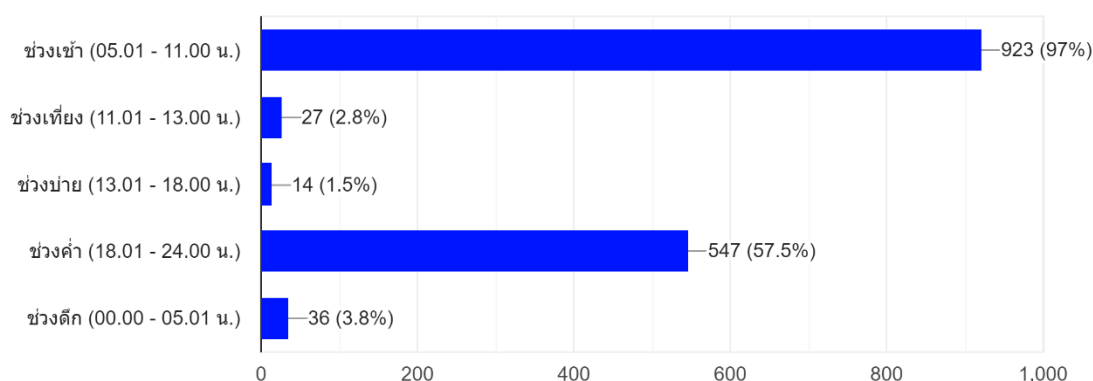
โดยทั่วไปท่านจะชมรายการ "สารพันรู้ทันสื่อ" ในวันที่
คำตอบ 952 ข้อ

(4) ข้อมูลเกี่ยวกับเวลาในการรับชมรายการ พบว่า จากจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด จำนวน 952 คน ส่วนใหญ่มีการรับชมรายการในช่วงเช้า เวลา 05.01-11.00 น. จำนวน 923 คน คิดเป็นร้อยละ 97 รองลงมา มีการรับชมรายการในช่วงค่ำ เวลา 18.01-24.00 น. จำนวน 547 คน คิดเป็นร้อยละ 57.5 มีการรับชมรายการในช่วงดึก เวลา 00.00-05.00 น. จำนวน 36 คน คิดเป็นร้อยละ 3.8 มีการรับชมรายการในช่วงเที่ยง เวลา 11.01-13.00 น. จำนวน 27 คน คิดเป็นร้อยละ 2.8 และมีการรับชมรายการในช่วงบ่าย เวลา 13.01-18.00 น. จำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 1.5 ตามลำดับ

โดยทั่วไปท่านจะชมรายการ "สารพันรู้ทันสื่อ" ในช่วงเวลาใด

คำตอบ 952 ข้อ

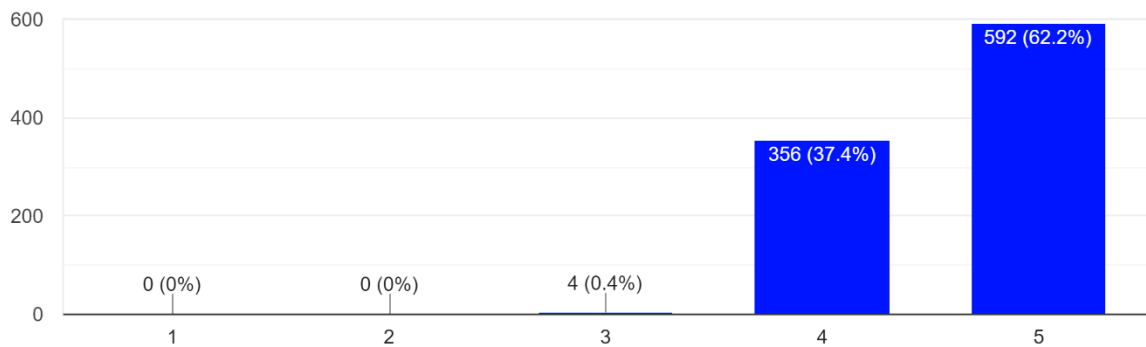

ทั้งนี้ ข้อมูลโดยสรุปเกี่ยวกับพฤติกรรมการเปิดรับสื่อรายการ “สารพันรู้ทันสื่อ” พบว่า ผู้ชมรายการส่วนใหญ่รับชมรายการผ่านช่องทางสื่อออนไลน์เป็นหลัก ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาพฤติกรรมการเปิดรับสื่อทั่วไปในยุคนี้ที่ผู้บริโภคสื่อส่วนใหญ่ให้ความสนใจและเปิดรับสื่อผ่านสื่อออนไลน์เป็นสำคัญ ขณะที่พฤติกรรมการเปิดรับสื่อผ่านสื่อมวลชนที่เป็นสื่อกระแสหลักดั้งเดิมอย่างเครื่องรับโทรทัศน์มีกระแสดความนิยมลดลงเรื่อย ๆ และจากพฤติกรรมดังกล่าวทำให้ช่วงวันและเวลาของผู้ชมไม่จำกัดเฉพาะช่วงที่มีการเผยแพร่ออนไลน์ แต่ทวีขึ้นกับความสะดวกและเวลาดำเนินการของผู้ชม ดังนั้น สถิติที่แสดงเป็นข้อมูลจากการศึกษานี้จึงพบว่า การเปิดรับสื่อมักจะปรากฏในช่วงการพักผ่อนของผู้ชมรวมทั้งมีการเปิดรับในช่วงวันหยุดเป็นส่วนใหญ่ อย่างไรก็ตาม ในการเข้าถึงของสื่อรายการ “สารพันรู้ทันสื่อ” พบว่า ประสบความสำเร็จพอสมควร เนื่องจากผู้ชมที่เคยชมสื่อดังกล่าวส่วนใหญ่จะได้ชมแทบทุกตอน มูลเหตุหนึ่ง พบว่า เกิดจากความถี่และระยะเวลาของการเผยแพร่สื่อ รวมทั้งส่วนที่เป็นเนื้อหาที่มีความยาวพอดี กระชับ และได้ใจความ ข้อเท็จจริงนี้ยืนยันได้จากข้อมูลจากการสัมภาษณ์เชิงลึกและการสัมภาษณ์กลุ่มเจาะจงในการศึกษาเชิงคุณภาพ

ส่วนที่ 3 : การประเมินผลการรับชมรายการ “สารพันรู้ทันสื่อ”

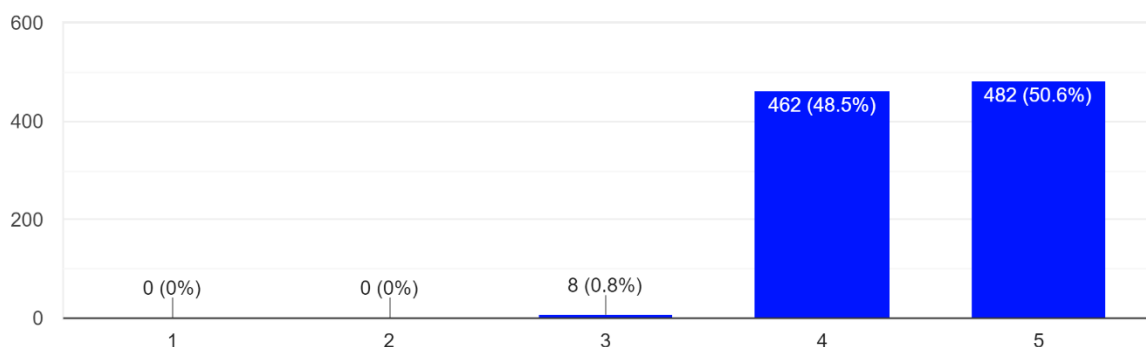
(1) ข้อมูลเกี่ยวกับความรู้ที่ได้จากการรับชมรายการ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด จำนวน 952 คน ส่วนใหญ่ได้รับความรู้จากการรับชมรายการมากที่สุด จำนวน 592 คน คิดเป็นร้อยละ 62.2 รองลงมาได้รับความรู้จากการรับชมรายการมาก จำนวน 356 คน คิดเป็นร้อยละ 37.4 และได้รับความรู้ปานกลางจากการรับชมรายการ จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 0.4 ตามลำดับ

ท่านได้รับความรู้เกี่ยวกับการรู้เท่าทันสื่อหลังจากชมรายการมากน้อยเพียงใด
คำตอบ 952 ข้อ

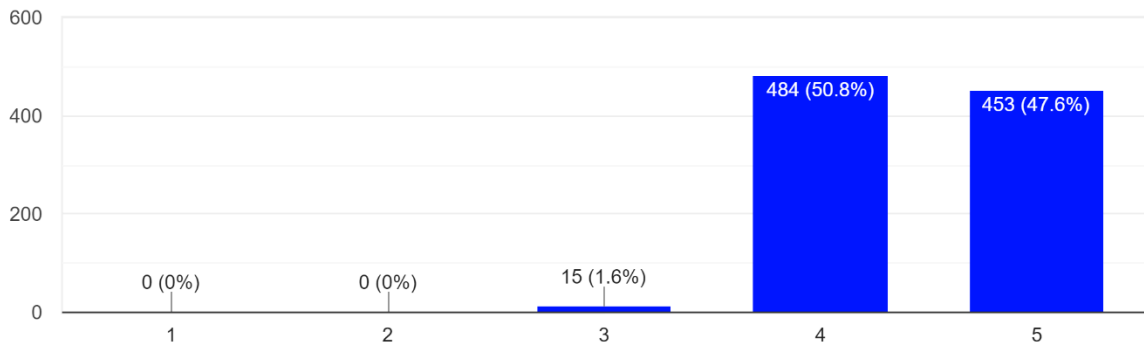
(2) ข้อมูลเกี่ยวกับความเข้าใจเนื้อหาที่ได้จากการรับชมรายการ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด จำนวน 952 คน ส่วนใหญ่มีความเข้าใจเนื้อหารายการมากที่สุด จำนวน 482 คน คิดเป็นร้อยละ 50.6 รองลงมามีความเข้าใจเนื้อหารายการมาก จำนวน 462 คน คิดเป็นร้อยละ 48.5 และมีความเข้าใจเนื้อหารายการปานกลาง จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 0.8 ตามลำดับ

ท่านมีความเข้าใจเกี่ยวกับการรู้เท่าทันสื่อหลังจากชมรายการมากน้อยเพียงใด
คำตอบ 952 ข้อ

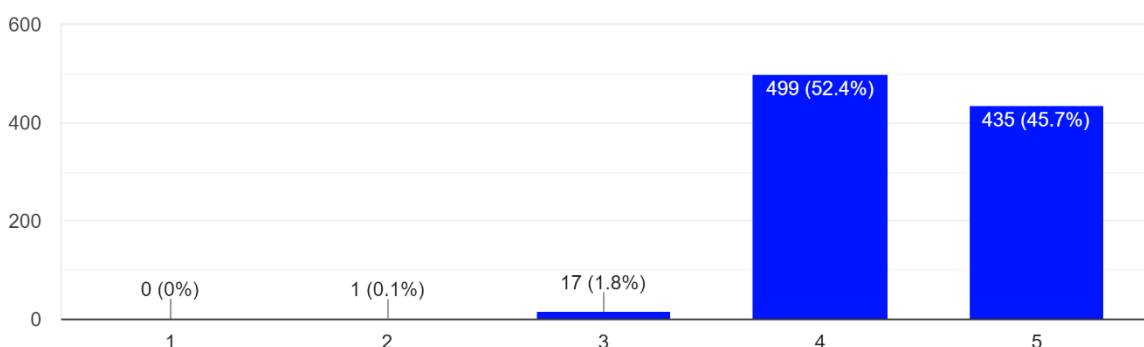
(3) ข้อมูลเกี่ยวกับประโยชน์ที่ได้รับจากการรับชมรายการ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด จำนวน 952 คน ส่วนใหญ่ได้รับประโยชน์จากการรับชมรายการมาก จำนวน 484 คน คิดเป็นร้อยละ 50.8 รองลงมา ได้รับประโยชน์จากการรับชมรายการมากที่สุด จำนวน 453 คน คิดเป็นร้อยละ 47.6 และได้รับประโยชน์จากการรับชมรายการปานกลาง จำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 1.6 ตามลำดับ

หลังจากที่ท่านได้รับชมรายการ ท่านเห็นว่ารายการนี้มีประโยชน์ต่อท่านในชีวิตประจำวันมากน้อยเพียงใด
คำตอบ 952 ข้อ

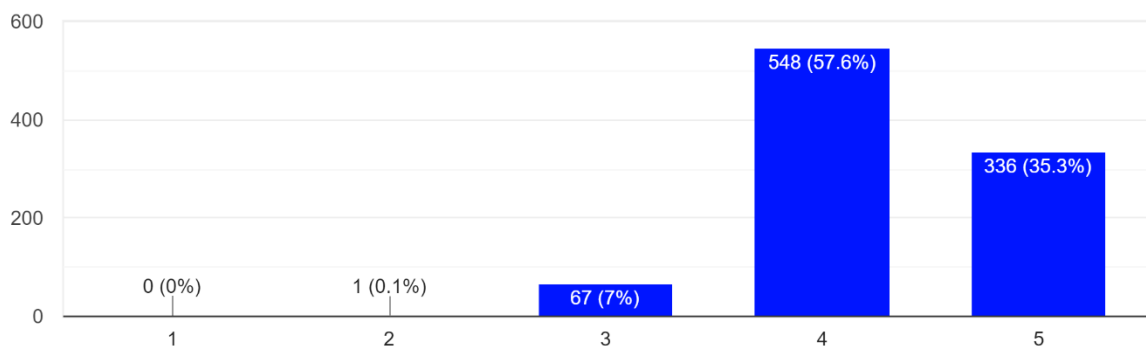
(4) ข้อมูลเกี่ยวกับทัศนคติต่อการตระหนักรู้เท่าทันสื่อที่เกิดจากการรับชมรายการ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด จำนวน 952 คน ส่วนใหญ่มีทัศนคติต่อการตระหนักรู้เท่าทันสื่อที่เกิดจากการรับชมรายการมาก จำนวน 499 คน คิดเป็นร้อยละ 52.4 รองลงมามีทัศนคติต่อการตระหนักรู้เท่าทันสื่อที่เกิดจากการรับชมรายการมากที่สุด จำนวน 435 คน คิดเป็นร้อยละ 45.7 มีทัศนคติต่อการตระหนักรู้เท่าทันสื่อที่เกิดจากการรับชมรายการปานกลาง จำนวน 17 คน คิดเป็นร้อยละ 1.8 และมีทัศนคติต่อการตระหนักรู้เท่าทันสื่อที่เกิดจากการรับชมรายการน้อย จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 0.1 ตามลำดับ

หลังจากที่ท่านได้รับชมรายการ ท่านมีทัศนคติต่อการตระหนักรู้ในเรื่องการรู้เท่าทันสื่อมากน้อยเพียงใด
คำตอบ 952 ข้อ

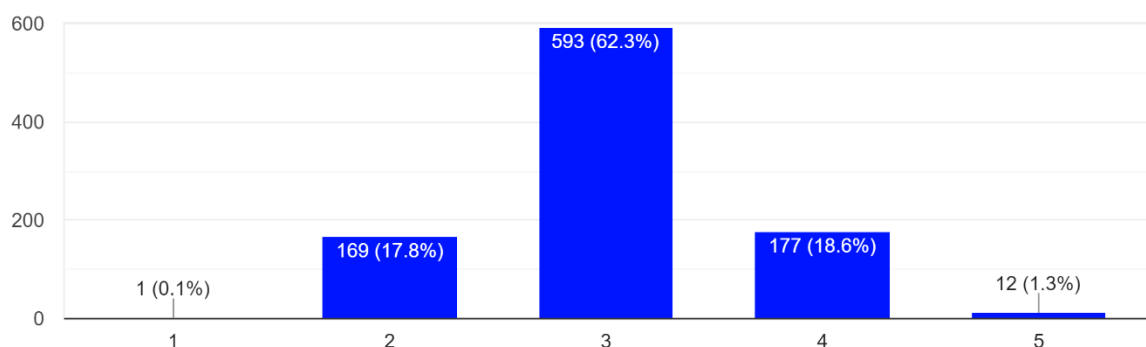
(5) ข้อมูลเกี่ยวกับความรอบคอบในการรับข้อมูลจากสื่อหลังการรับชมรายการ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด จำนวน 952 คน ส่วนใหญ่มีความรอบคอบในการรับข้อมูลจากสื่อหลังการรับชมรายการมาก จำนวน 548 คน คิดเป็นร้อยละ 57.6 รองลงมา มีความรอบคอบในการรับข้อมูลจากสื่อหลังการรับชมรายการมากที่สุด จำนวน 336 คน คิดเป็นร้อยละ 35.3 มีความรอบคอบในการรับข้อมูลจากสื่อหลังการรับชมรายการปานกลาง จำนวน 67 คน คิดเป็นร้อยละ 7 และมีความรอบคอบในการรับข้อมูลจากสื่อหลังการรับชมรายการน้อย จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 0.1 ตามลำดับ

หลังจากที่ท่านได้รับชมรายการ ท่านมีความรอบคอบเกี่ยวกับการรับข้อมูลจากสื่อมากน้อยเพียงใด
คำตอบ 952 ข้อ

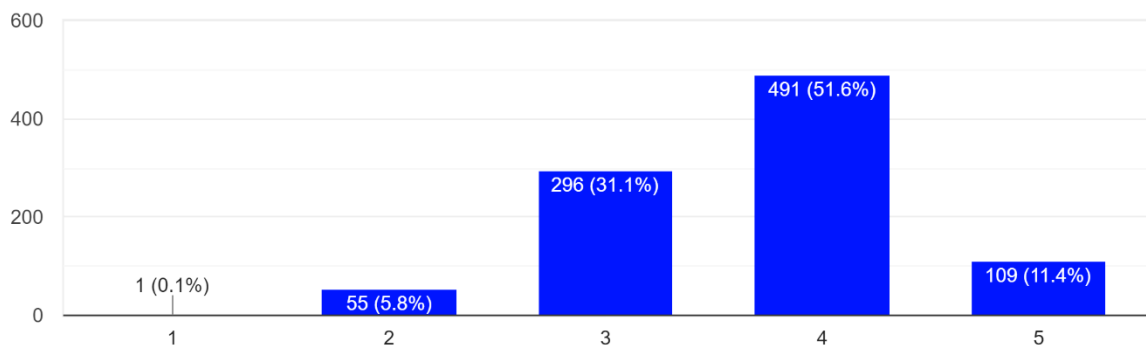
(6) ข้อมูลเกี่ยวกับการนำความรู้ที่ได้จากการรับชมรายการไปถ่ายทอดให้กับผู้อื่น พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด จำนวน 952 คน ส่วนใหญ่มีการนำความรู้ที่ได้จากการรับชมรายการไปถ่ายทอดให้กับผู้อื่นปานกลาง จำนวน 593 คน คิดเป็นร้อยละ 62.3 รองลงมา มีการนำความรู้ที่ได้จากการรับชมรายการไปถ่ายทอดให้กับผู้อื่นมาก จำนวน 177 คน คิดเป็นร้อยละ 18.6 มีการนำความรู้ที่ได้จากการรับชมรายการไปถ่ายทอดให้กับผู้อื่นน้อย จำนวน 169 คน คิดเป็นร้อยละ 17.8 มีการนำความรู้ที่ได้จากการรับชมรายการไปถ่ายทอดให้กับผู้อื่นมากที่สุด จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 1.3 และมีการนำความรู้ที่ได้จากการรับชมรายการไปถ่ายทอดให้กับผู้อื่นน้อยที่สุด จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 0.1 ตามลำดับ

หลังจากที่ท่านชมรายการ ท่านได้นำความรู้ที่ได้จากรายการไปถ่ายทอดให้กับผู้อื่นมากน้อยเพียงใด
คำตอบ 952 ข้อ

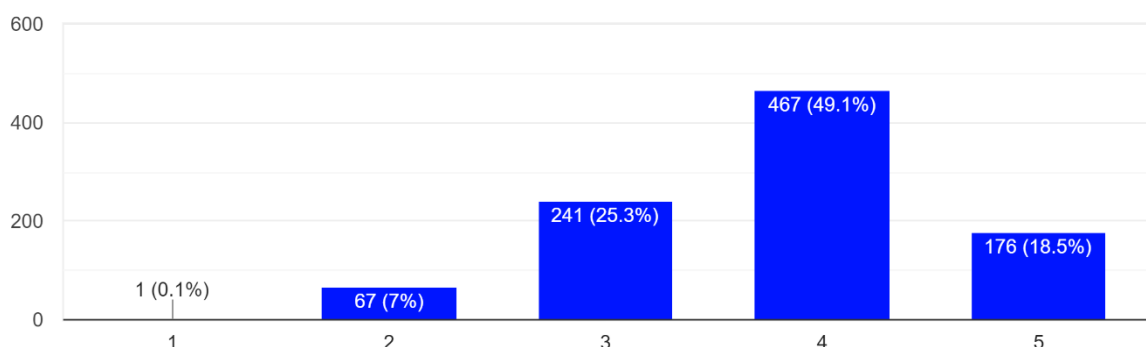
(7) ข้อมูลเกี่ยวกับการสนับสนุนการผลิตและเผยแพร่สื่อลักษณะเช่นนี้ในสังคมไทย พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด จำนวน 952 คน ส่วนใหญ่เห็นว่าควรมีการสนับสนุนการผลิตและเผยแพร่สื่อลักษณะเช่นนี้ในสังคมไทยมาก จำนวน 491 คน คิดเป็นร้อยละ 51.6 รองลงมาเห็นว่าควรมีการสนับสนุนการผลิตและเผยแพร่สื่อลักษณะเช่นนี้ในสังคมไทยปานกลาง จำนวน 296 คน คิดเป็นร้อยละ 31.1 เห็นว่าควรมีการสนับสนุนการผลิตและเผยแพร่สื่อลักษณะเช่นนี้ในสังคมไทยมากที่สุด จำนวน 109 คน คิดเป็นร้อยละ 11.4 เห็นว่าควรมีการสนับสนุนการผลิตและเผยแพร่สื่อลักษณะเช่นนี้ในสังคมไทยน้อย จำนวน 55 คน คิดเป็นร้อยละ 5.8 และเห็นว่าควรมีการสนับสนุนการผลิตและเผยแพร่สื่อลักษณะเช่นนี้ในสังคมไทยน้อยที่สุด จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 0.1 ตามลำดับ

ท่านคิดว่าสังคมไทยควรสนับสนุนให้มีรายการลักษณะนี้มากน้อยเพียงใด
คำตอบ 952 ข้อ

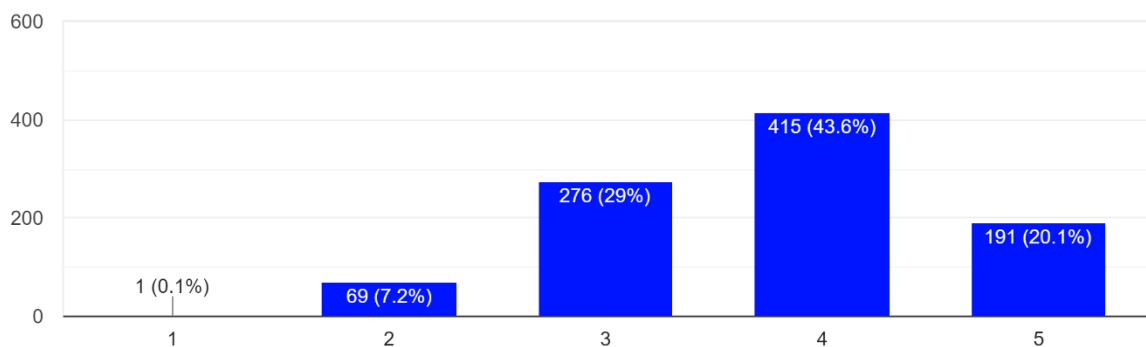
(8) ข้อมูลเกี่ยวกับภาพรวมความน่าสนใจของรายการ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด จำนวน 952 คน ส่วนใหญ่เห็นว่าภาพรวมความน่าสนใจของรายการอยู่ในระดับมาก จำนวน 467 คน คิดเป็นร้อยละ 49.1 รองลงมาเห็นว่าภาพรวมความน่าสนใจของรายการอยู่ในระดับปานกลาง จำนวน 241 คน คิดเป็นร้อยละ 25.3 เห็นว่าภาพรวมความน่าสนใจของรายการอยู่ในระดับมากที่สุด จำนวน 176 คน คิดเป็นร้อยละ 18.5 เห็นว่าภาพรวมความน่าสนใจของรายการอยู่ในระดับน้อย จำนวน 67 คน คิดเป็นร้อยละ 7 และเห็นว่าภาพรวมของความน่าสนใจของรายการอยู่ในระดับน้อยที่สุด จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 0.1 ตามลำดับ

โดยภาพรวมแล้วท่านเห็นว่รายการนี้มีความน่าสนใจมากน้อยเพียงใด
คำตอบ 952 ข้อ

(9) ข้อมูลเกี่ยวกับภาพรวมความเหมาะสมในการผลิตและเผยแพร่สื่อ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด จำนวน 952 คน ส่วนใหญ่เห็นว่าภาพรวมความเหมาะสมในการผลิตและเผยแพร่สื่ออยู่ในระดับมาก จำนวน 415 คน คิดเป็นร้อยละ 43.6 รองลงมาเห็นว่าภาพรวมความเหมาะสมในการผลิตและเผยแพร่สื่ออยู่ในระดับปานกลาง จำนวน 276 คน คิดเป็นร้อยละ 29 เห็นว่าภาพรวมความเหมาะสมในการผลิตและเผยแพร่สื่ออยู่ในระดับมากที่สุด จำนวน 191 คน คิดเป็นร้อยละ 20.1 เห็นว่าภาพรวมความเหมาะสมในการผลิตและเผยแพร่สื่ออยู่ในระดับน้อย จำนวน 69 คน คิดเป็นร้อยละ 7.2 และเห็นว่าภาพรวมความเหมาะสมในการผลิตและเผยแพร่สื่ออยู่ในระดับน้อยที่สุด จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 0.1 ตามลำดับ

โดยภาพรวมแล้วท่านเห็นว่ารายการนี้ควรมีการผลิตและเผยแพร่อย่างน้อยเพียงใดมากที่สุดเพียงใด
คำตอบ 952 ข้อ

ทั้งนี้ ข้อมูลโดยสรุปเกี่ยวกับการประเมินผลการผลิตและเผยแพร่รายการ “สารพันรู้ทันสื่อ” พบว่าผลการประเมินความพึงพอใจส่วนใหญ่อยู่ในระดับดีถึงดีมาก จากตัวแปรทั้ง 9 ข้อคำถามที่ถอดมาจากแนวคิดทฤษฎีความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ (Knowledge) ทัศนคติ (Attitude) พฤติกรรม (Practice) หรือ K-A-P พบว่า ผู้ชมรายการ “สารพันรู้ทันสื่อ” มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการรู้เท่าทันสื่อเป็นอย่างดีหลังจากการรับชมรายการ และความรู้ที่ได้รับนั้นมีความสัมพันธ์กับทัศนคติเกี่ยวกับการตระหนักรู้เรื่องการรู้เท่าทันสื่อของผู้ชม อีกทั้งยังส่งผลต่อพฤติกรรมการคิดการปฏิบัติและรู้จักระวังรอบคอบในการบริโภคสื่อของผู้ชม นับเป็นการใช้ประโยชน์จากเนื้อหาที่สื่อได้นำเสนอและมีวัตถุประสงค์ในการสื่อสารเป็นอย่างดี แต่อย่างไรก็ตามข้อมูลที่ได้จากการเก็บแบบสอบถามได้สะท้อนให้เห็นอีกมิติที่ความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ ทัศนคติ และพฤติกรรมเป็นไปในทิศทางเดียวกัน มีการสนับสนุนต่อกันแล้ว แต่ไม่ได้สร้างการขยายผลบอกต่อ จะพบได้ว่าข้อคำถามที่ถามเกี่ยวกับการถ่ายทอดความรู้จากสื่อไปยังบุคคลอื่นพบว่ามีระดับที่ปานกลางไม่มาก ส่วนหนึ่งที่ได้จากผลการศึกษาเชิงปริมาณที่เป็นการสัมภาษณ์เชิงลึกและการสัมภาษณ์กลุ่มแบบเจาะจง พบว่า เกิดจากการที่สื่อในยุคปัจจุบันมีจำนวนมากและในสังคมไทยมีสื่อที่นำเสนอเนื้อหาเช่นนี้มีจำนวนมาก คนทั่วไปจึงคิดว่าการนำความรู้จากรายการไปถ่ายทอดบอกต่อไม่มีความจำเป็น อีกทั้ง ขั้นตอนที่ง่ายและดีกว่า กระชับกว่า คือการส่งไฟล์รายการที่มีความยาวไม่มาก มีขนาดไฟล์ต่ำส่งต่อไปทางช่องทางสื่อออนไลน์ได้โดยตรง

อย่างไรก็ตาม ข้อมูลเชิงบวกดังกล่าวข้างต้นยังสนับสนุนต่อผลการประเมินความพึงพอใจของสื่อในภาพรวมว่าอยู่ในระดับดี รวมถึงการสนับสนุนหรือเห็นด้วยที่จะมีการนำเสนอและทำรายการเช่นนี้ในอนาคต ซึ่งทิศทางของข้อมูลที่เป็นข้อเท็จจริงที่ปรากฏสะท้อนให้เห็นถึงความสำเร็จของการผลิตและเผยแพร่สื่อตามโครงการพัฒนาศักยภาพประชาชนในการรู้เท่าทันสื่อเป็นอย่างดี

ส่วนที่ 4 : ข้อเสนอแนะทั่วไป

จากการประมวลความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด จำนวน 952 คน พบว่า มีผู้ให้ความเห็นข้อเสนอแนะสำหรับรายการ ดังนี้

- เนื้อหาดีมาก สั้นกระชับ มีประโยชน์
- ออกอากาศในช่วงเวลาที่เหมาะสมดี
- รายการดีทำให้ความรู้และเป็นประโยชน์กับคนดู อยากให้มีรายการแบบนี้เยอะ ๆ ใช้สอนลูกได้ด้วย
- สารคดีสั้นกระชับดี เนื้อหาเข้าใจง่าย
- น่าจะให้ดารานักแสดงหรือนักร้องมาเป็นตัวดึงดูดหรือมาพูดในรายการด้วย
- เนื้อหาหลากหลายดี
- ชอบการใช้ภาพประกอบดูมีความสดใสและให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์
- ไม่มีคนแปลภาษามือเลย
- รายการดี สาระยอด
- การสื่อความหมายสำหรับผู้พิการยังมีข้อบกพร่อง เนื้อหาบางส่วนผู้พิการไม่สามารถรับรู้และเข้าใจได้
- รายการดีแต่สั้นไป
- เป็นรายการที่ดีมากสำหรับเยาวชน
- รายการดีครับ
- การนำเสนอภาพบางตอนไม่เหมาะสมกับคนหูหนวก ควรมีคนแปลภาษามือด้วยจะดีมาก
- เป็นสื่อที่สร้างสรรค์มาก
- เนื้อหาดีมาก น่าสนใจและสั้นกระชับดี
- เป็นสารคดีสั้นที่ให้ความรู้ดีมากครับ
- ควรนำไปใช้เป็นสื่อการสอนด้วยจะดีมาก
- สารคดีสั้นดี น่าสนใจ

สำหรับข้อเสนอแนะข้างต้นผู้ประเมินได้นำข้อมูลมาวิเคราะห์ร่วมกับผลการศึกษาเชิงคุณภาพที่เป็น การสัมภาษณ์เชิงลึกและการสัมภาษณ์กลุ่มแบบเจาะจง และความเห็นที่เป็นทัศนะส่วนตัวของผู้ประเมิน สรุป ได้ 2 ประเด็นหลักที่เป็นข้อเสนอแนะเพิ่มเติมสำหรับการพัฒนาและปรับปรุงรายการให้ดียิ่งขึ้น ดังนี้

ประเด็นที่ 1 : การผลิตและเผยแพร่สื่อที่เป็นสารคดีสั้นนี้มีความเหมาะสมในเนื้อหา การนำเสนอ และ ระยะเวลาในการนำเสนอ รวมทั้งช่องทางการนำเสนอ แต่ทว่า การผลิตและเผยแพร่สื่อแบบเดียวสำหรับ กลุ่มเป้าหมายที่หลากหลายหรือมีความแตกต่างกันอาจมีความจำเป็นและต้องการเทคนิคเพิ่มเติม หรือใช้วิธีการ ผลิตสื่อที่แยกกลุ่มเป้าหมายที่ชัดเจน กล่าวคือ โครงการผลิตสื่อนี้ได้รวมกลุ่มเป้าหมายที่เป็นผู้ชมที่เป็น ประชาชนทั่วไปและผู้ชมที่เป็นผู้พิการ ซึ่งสื่อสำหรับผู้พิการอาจต้องการความเฉพาะและเทคนิคพิเศษ ดังนั้น บางตอนของสื่อยังมีจุดบกพร่องในการสื่อความหมายด้วยภาพและเสียงสำหรับผู้พิการ การพัฒนาในอนาคต ควรพิจารณาการผลิตสื่อที่เป็นสื่อเฉพาะทาง โดยเฉพาะสื่อสำหรับผู้พิการกับสื่อสำหรับคนปกติทั่วไป ซึ่งจะทำ ให้ประสิทธิภาพการสื่อสารดีกว่า

ประเด็นที่ 2 : เนื้อหาการนำเสนอส่วนใหญ่มีความน่าสนใจ แต่ทว่าบางตอนอาจเป็นการให้ข้อมูลที่มี ความเป็นทางการ จากการเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้ชม พบว่า ผู้ชมส่วนใหญ่ชอบตอนที่เป็นการเล่าเรื่องเชิง ละคร หรือมีบทการแสดงมากกว่าการบรรยาย นอกจากนี้บางข้อเสนอแนะเห็นควรให้มีการนำนักแสดงหรือ ผู้บรรยายที่เป็นบุคคลาสาธารณะเป็นที่รู้จักของคนทั่วไปมาเป็นผู้นำเสนอ ซึ่งจะสามารถสร้างสีสันและสร้าง แรงดึงดูดการรับชมได้ดียิ่งขึ้น

ข้อมูลรายละเอียดเกี่ยวกับการศึกษาแต่ละมิติ

การติดตามประเมินผลด้วยวิธีการศึกษาเชิงคุณภาพ

ผู้ประเมินได้ทำการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) และสัมภาษณ์แบบกลุ่มเจาะจง (Focus Group) จำนวน 20 คน จากผู้ให้ข้อมูลทั้ง 4 กลุ่มตามขอบเขตของงาน (TOR) ดังมีรายชื่อตามนี้

1. กลุ่มผู้พิการทางการได้ยินและการมองเห็น ประกอบด้วย

- 1.1 นางสาวสุชานาถ มัลทอง
- 1.2 นางสาวสุชัญญา วิศรุตไพศาล
- 1.3 นางสาวศศิกัญจน์ เลิศสาระ
- 1.4 นายศุภณัฐ ดวงมณี
- 1.5 นายปวินท์ เปี่ยมไทย

2. กลุ่มผู้บริหารหรือประชาชนทั่วไป ประกอบด้วย

- 2.1 นายนพพล โห้เต็ก
- 2.2 นางสาวเกสรี่ สรรพวุธ
- 2.3 นางสาวอมรรัตน์ จิวจิ้น
- 2.4 นางพนิดา สกุนา
- 2.5 นางสาวชนิดา ลีลาสุวรรณศิริ

3. กลุ่มผู้ผลิตหรือเจ้าของสถานี่

- 3.1 นายศุภกิตต์ ศุขโรจน์
- 3.2 นางสาวแสงระวี จงสิริกุล
- 3.3 นายเจมส์บอล เข้มจรัส
- 3.4 นายวชิรวิทย์ มาศวิเชียร
- 3.5 ไพโรส ทองสุกแสง

4. กลุ่มผู้ประกอบการหรือเจ้าของสินค้า

- 4.1 นายไพบูลย์ คงชานา
- 4.2 นางสาวอรวรรณ ทิมเย็น
- 4.3 นางสาวพัทธนิดา สันติปริตาธรรม
- 4.4 นายปัญญาภัทร ธีญญปัจฉผล
- 4.5 นายโอภาส จิตมั่น

ทั้งนี้ ในการศึกษาเชิงคุณภาพนี้ได้มีร่างประเด็นคำถามปลายเปิดให้กับผู้ให้ข้อมูลแต่ละกลุ่ม ดังนี้
ประเด็นคำถามที่ 1 : จากการชมสื่อสารคดีสั้น จำนวน 3 ตอนที่สุดเลือกให้ชมนั้นท่านมีความพึงพอใจ
มากน้อยเพียงใด (สอบถามในรายละเอียดเพิ่มเติมเกี่ยวกับประเด็นปลีกย่อยต่าง ๆ อาทิ เนื้อหา การเล่าเรื่อง
หรือการลำดับเรื่อง เทคนิคการนำเสนอ ระยะเวลาและความยาวของสื่อที่เผยแพร่ และความเหมาะสมของสื่อ
ในบริบทต่าง ๆ)

ประเด็นคำถามที่ 2 : จากการชมสื่อสารคดีสั้น จำนวน 3 ตอนที่สุดเลือกให้ชมนั้นท่านเห็นว่าข้อดีของ
สื่อดังกล่าวคืออะไร

ประเด็นคำถามที่ 3 : จากการชมสื่อสารคดีสั้น จำนวน 3 ตอนที่สุดเลือกให้ชมนั้นท่านเห็นว่าข้อเสีย
ของสื่อดังกล่าวคืออะไร

ประเด็นคำถามที่ 4 : จากการชมสื่อสารคดีสั้น จำนวน 3 ตอนที่สุดเลือกให้ชมนั้นท่านมีข้อเสนอแนะ
เกี่ยวกับการพัฒนา ปรับปรุง หรือแก้ไขอย่างไรเกี่ยวกับการผลิตและเผยแพร่สื่อดังกล่าว

ประเด็นคำถามที่ 5 : จากการชมสื่อสารคดีสั้น จำนวน 3 ตอนที่สุดเลือกให้ชมนั้นท่านเห็นว่าสื่อมี
ประโยชน์มากน้อยเพียงใด รวมทั้งสามารถนำไปประยุกต์ใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวันได้หรือไม่

ประเด็นคำถามที่ 6 : จากการชมสื่อสารคดีสั้น จำนวน 3 ตอนที่สุดเลือกให้ชมนั้นท่านคาดว่า หาก
ผู้ชมได้รับชมแล้วจะมีการชมซ้ำหรือไม่ อย่างไร และมีการบอกต่อแนะนำให้ผู้อื่นชมด้วยหรือไม่

ภาพบรรยากาศการสัมภาษณ์กลุ่มเจาะจง (Focus Group) กลุ่มผู้พิการทางการมองเห็นและการได้ยิน

ภาพบรรยากาศการสัมภาษณ์กลุ่มเจาะจง (Focus Group) กลุ่มผู้พิการทางการมองเห็นและการได้ยิน

การติดตามประเมินผลด้วยวิธีการศึกษาเชิงปริมาณ

ผู้ประเมินได้ใช้เครื่องมือการศึกษาเชิงปริมาณเป็นแบบสอบถามออนไลน์ (Online Questionnaires) โดยมีข้อมูลเกี่ยวกับการศึกษามิตินี้ ดังนี้

1. จำนวนประชากรที่ศึกษาเป็นประชาชนทั่วไปในขอบเขตประเทศไทย ซึ่งทางสถิติถือเป็นขนาดประชากรที่เป็น ∞ (Infinity) ดังนั้น ตามแนวคิดของทาโร ยามาเน่ (Taro Yamane, 1973) ประมาณขนาดของกลุ่มตัวอย่างของขนาดประชากรที่เป็น ∞ ว่าในค่าระดับความคลาดเคลื่อนที่ $\pm 4\%$ ในระดับความเชื่อมั่น 95% จะต้องใช้กลุ่มตัวอย่างจำนวนไม่น้อยกว่า 625 คน ขณะที่เครื่องมือแบบสอบถามนี้ใช้จำนวนกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 952 คน

2. วิธีการสุ่มกลุ่มตัวอย่าง ใช้วิธีการสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบมีระบบ (Systematic Random Sampling) โดยที่มิตินักศึกษาผู้ช่วยประเมินทั้ง 10 คน จะมีการกำหนดเป้าหมายหรือขนาดของกลุ่มตัวอย่างไว้ที่ 800 คน โดยประมาณ แบ่งเป็นโควตาตามสัดส่วนของกลุ่มเป้าหมายของสื่อที่กำหนดไว้ในขอบเขตของงาน (TOR) จำนวน 4 กลุ่ม อย่างละเท่า ๆ กัน ได้แก่ กลุ่มผู้ประกอบการหรือเจ้าของสินค้า จำนวน 200 คนโดยประมาณ กลุ่มผู้ผลิตหรือเจ้าของสถานี จำนวน 200 คนโดยประมาณ กลุ่มผู้บริโภคหรือประชาชนทั่วไป จำนวน 200 คนโดยประมาณ และกลุ่มผู้พิพากษาทางการได้ยินและการมองเห็น จำนวน 200 คนโดยประมาณ แต่ข้อเท็จจริงที่มิตินักศึกษาผู้ช่วยประเมินเก็บข้อมูลของกลุ่มผู้ประกอบการหรือเจ้าของสินค้าได้ จำนวน 289 คน กลุ่มผู้ผลิตหรือเจ้าของสถานี จำนวน 228 คน กลุ่มผู้บริโภคหรือประชาชนทั่วไป จำนวน 218 คน และกลุ่มผู้พิพากษาทางการได้ยินและการมองเห็น จำนวน 217 คน สำหรับหลักเกณฑ์ในการคัดกรองผู้ตอบแบบสอบถามเบื้องต้น มีดังนี้

2.1 ต้องเป็นผู้ที่มีคุณสมบัติหรือสถานะตามขอบเขตของงาน (TOR) ทั้ง 4 กลุ่ม

2.2 ต้องเป็นผู้ที่เคยชมรายการ “สารพันรู้ทันสื่อ” มาก่อน

3. รูปแบบการลงพื้นที่เก็บข้อมูลของมิตินักศึกษาผู้ช่วยประเมินใช้วิธีการกระจายแบบสอบถามผ่านสื่อออนไลน์ทั่วไป เช่น Line Facebook และ E-mail ขณะเดียวกันบางส่วนได้ลงพื้นที่เก็บข้อมูลตามสถานที่สาธารณะต่าง ๆ ด้วยการให้ผู้ตอบแบบสอบถามให้ข้อมูลผ่านมือถือ ขณะที่ผู้ตอบแบบสอบถามที่ไม่ถนัดในการใช้เทคโนโลยีดังกล่าวหรือไม่มีเครื่องมืออำนวยความสะดวกที่มิตินักศึกษาผู้ช่วยประเมินจะช่วยอ่านแบบสอบถามและกรอกข้อมูลในระบบแบบสอบถามออนไลน์ให้ โดยเฉพาะผู้พิพากษาทางการได้ยินและการมองเห็นที่มิตินักศึกษาผู้ช่วยประเมินจะช่วยเหลือการตอบแบบสอบถามเป็นกรณีพิเศษ

4. ผลการตรวจสอบความเที่ยงและความน่าเชื่อถือ (Validity and Reliability) ของแบบสอบถามออนไลน์ ปรากฏผลดังนี้

4.1 การตรวจสอบความตรงของแบบสอบถามออนไลน์ (Validity) ผู้วิจัยใช้วิธีตรวจสอบความตรงเชิงโครงสร้างเนื้อหา (Content validity index; CVI) โดยให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน ดังนี้

(1) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พิทักษ์ ชุมงคล มหาวิทยาลัยรังสิต

(2) อาจารย์ ดร.ภาณุฤทธิ์ สารสมบัติ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

(3) อาจารย์ ดร.ชนิดา ลีลาสุวรรณศิริ มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม

ทั้งนี้ เมื่อผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ท่านได้ตรวจสอบความตรงของแบบสอบถามออนไลน์เสร็จเรียบร้อยแล้ว
ผู้วิจัยได้สรุปผลการคำนวณค่าทางสถิติในตารางได้ดังนี้

ตารางการคำนวณค่าดัชนีความตรงตามเนื้อหาของแบบสอบถามออนไลน์

ข้อที่	ระดับความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ												ผล
	คนที่ 1				คนที่ 2				คนที่ 3				
	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	
1.1				✓				✓				✓	ผ่าน
1.2				✓				✓				✓	ผ่าน
1.3				✓				✓				✓	ผ่าน
1.4				✓				✓				✓	ผ่าน
2.1				✓				✓				✓	ผ่าน
2.2				✓				✓				✓	ผ่าน
2.3				✓				✓				✓	ผ่าน
2.4				✓				✓				✓	ผ่าน
3.1				✓				✓				✓	ผ่าน
3.2				✓				✓				✓	ผ่าน
3.3				✓				✓				✓	ผ่าน
3.4				✓				✓				✓	ผ่าน
3.5				✓				✓				✓	ผ่าน
3.6				✓				✓				✓	ผ่าน
3.7				✓				✓				✓	ผ่าน
3.8				✓				✓				✓	ผ่าน
3.9				✓				✓				✓	ผ่าน

จากตาราง พบว่า ข้อคำถามที่ผู้เชี่ยวชาญแต่ละท่านให้ความเห็นในระดับ 3 และ 4 มีจำนวน 17 จากทั้งหมด 17 ข้อ

$$CVI = \frac{17}{17} = 1.0$$

สรุป ค่าดัชนีความตรงเนื้อหา = 1.0 พิจารณาได้ว่าผ่านเกณฑ์คุณภาพความตรงตามเนื้อหา

4.2 การตรวจสอบความเที่ยงของเครื่องมือวิจัย (Reliability) ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามจำนวน 190 ชุด (20%) ไปตรวจสอบ (Tryout) กับกลุ่มที่มีลักษณะใกล้เคียงกับตัวอย่างการวิจัย เพื่อนำมาหาค่าความเชื่อมั่นซึ่งใช้ตรวจสอบชุดคำถามส่วนที่ 2 และ 3 ได้ค่าความเชื่อมั่นตามสูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาช (Alpha Cronbach's Coefficient) ของตัวแปรต่าง ๆ ซึ่งจัดอยู่ในเกณฑ์ที่เชื่อถือได้ปรากฏผลคือ ข้อคำถามเกี่ยวกับพฤติกรรม的开รับสื่อได้ค่า $\text{Alpha} = 0.827$ และข้อคำถามเกี่ยวกับการประเมินความพึงพอใจได้ค่า $\text{Alpha} = 0.851$

5. ตัวอย่างแบบสอบถามออนไลน์ (ตามไฟล์แนบ)